

6. Tekrar Testi

1. "Trakya İftarları" başlığı ile yazmış olduğum fıkram okunmuşsa elbette onda yazılı olan: "Bu taraflarda bir anane vardır. Ramazana iki üç gün kala zenginlerimiz fakir düşmüş akrabalarına, pirincinden yağına varıncaya dek erzak gönderirler. Bundan başka eve giren bütün erzak ve eşyaya fukaranın hakkı verilmeden el sürülmezdi." satırları da okunmuş olsa gerektir. Varsın içimizden işine gelmeyenler maziye bakmaktan yüz çevirsinler. Onlar, sanki bu gidişle geleceği mi gözetiyoruz, demek istiyorlar? Hangi gözle, hangi gözlükle, hangi dürbünle? Geçmiş ile şimdiki hâli mukayeseden, tahminden âciz olanlar, böyle derin bir meçhuller denizinde mutlaka bocalar. Dalarlarsa bir daha yüze çıkamazlar!..

Bu parçada anlatılanlar ile aşağıdaki kavramlardan hangisi arasında ilişki kurulamaz?

- A) Mitoloji
B) Kültür
C) Din
D) Sosyal hayat
E) Yardımlaşma

2. I. Masanın bir ucunda arkadaşı oturuyordu.
II. Artık gençte değildi, sevgileri zayıflamıştı.
III. Yavruların da kendisine dikkatle baktığını fark etti.
IV. Cümlemi bitirir bitirmez denizde bir kaynaşma oldu.
V. Yarın gidelim de bana bir elbise alalım.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "de"nin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3. Evvela bilmemiz lazım gelen bir mesele vardır, en temelli, canlı mesele: Mizah her aklın, her zekânın dokuyacağı bir kumaş değildir. Benim kudretim nasıl bugün ruhiyat üzerine yazı yazmağa erişmezse, sizin hilkatiniz de mizaha ilişkin hoşça lakırdı marifetleri yapmağa müsait değildir. Ben cehlimi zorlamakla âlimane makaleler belki yazarım fakat zorbalıkla fitratımı parçalayıp ortaya -hiç istidadım yokken- zarif, nüktedan bir muharrir şeklinde çıkamam. Bu muhakkak... O hâlde eli kalem tutan herkes nüktecilğe kalkarsa çıkaracağı meta çürük, kaba, katı bir şey olur.

İkincisi: Fitraten gülünç olanlar tam manasıyla mizah yapamaz. Mizah gülünç olmak değil, gülünç olanı görmek ve onu zarifane anlatmaktır. Kendi gülünç olanın evvela kendini görmesi, kendine gülmesi, kendine güldürmesi lazım gelir ki böyle biri daha hiçbir diyarda çıkmadı. Mizah muharriri şuurlu, muhakemeli bir adam olmalı; her hâlde ipsiz sapsız fikirleriyle, delidolu hareketleriyle, darmadağın meslekleriyle tanınmış insanların mizahı tuhafılık ve yavanlık derecesini geçemez. Kirli şeylerle, murdarlık ve hastalıklarla, mecra ve muzahrafat ile hülasa mide bulandıracak, iç döndüren keyfiyetlerle yapılan mizahlardan muvaffakiyet beklemek bir nevi öz saygı yokluğudur; bekleyen için de, beklediğin kimse için de...

Bu parçada yazarın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Ele aldığı konuya yönelik benzetmeye başvurmuştur.
B) Mizahı, öznel bir bakış açısıyla tanımlamıştır.
C) Üçüncü kişili anlatımı kullanmıştır.
D) Karşılaştırmalı bir anlatımdan yararlanmıştır.
E) Yazdığı dönemin dil özelliklerine yer vermiştir.

6. Tekrar Testi

4. Bu bayram, dilimizin bir kelime kaybettiğine iyice inandım. "Tandır" gibi "kağrı" gibi artık yaşanan hayatta, yeri kalmamış, şöyle böyle bir kelime değil; zarif, ince, medeni bir kelime. Kapıyı çalan çöpçünün pos bıyıkları arasında onu aradım. Yok!.. Bahşışını alan bekçinin kavlak dudaklarından onu bekledim. Yok!.. Bakkalın çırağından, sebzececinin yamağından, kasabın oğlundan onu işitmek istedim. Yok!.. Bir kelime deyip geçmeyiniz. Cemiyet hayatımızdaki birçok şikâyeti bu kelimenin yokluğuna bağlamak bile mümkündür. Düşünüyorum: Artık lügat kitaplarında beyaz kâğıdın kefenlediği bu ölü kelimeyi nasıl diriltsek? Acaba belediye bu kelime için bir fiyat listesi yapmaz mı? Hiç olmasa çarşıda, pazarda canımız istediği zaman listeye bakar, parasını verir ve içimizin özlediği bu üç heceli sözü duyarız! Haaa! Affedersiniz, deminden beri, yana yakıla hasretini çektiğim bu kelimenin ne olduğunu söylemedim değil mi?

Bu parçada yazarın, yokluğundan yakındığı kelimeyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kelimenin kullanılmamasının birçok şikâyetin sebebi olduğu
B) Belediyeden sözcüğe satış için bir bedel belirlenmesi istendiği
C) Öteden beri kullanılmasına özlem duyulan bir sözcük olduğu
D) Yazarın, sözcüğün kimse tarafından kullanılmadığına inandığı
E) Artık günlük hayatta hiç kullanılmayan bir sözcük olduğu
5. Bazen bir kararsızlık girdabına düşeriz. Kafamızdaki hiçbir düşüncenin yanıtını veremeyiz. Böyle anlarda her şeyi bir anda bitirmek isteriz. Öte yandan bitirmek de meseleyi çözmez. Belki devam etmelidir. Henüz biten bir şey yoktur. Tüm bu iç kavgamız esnasında en kötüsü de duyguların esiri olmaktan kurtulamamaktır. Akıl devreye girse belki savaşımızın galibi biz olacağız.

Bu parçada aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisine dair bir ipucu yoktur?

- A) (...) B) (!) C) (?) D) (:.) E) (.)
6. Sizin için günün en iyi saati hangi saattir hiç düşündünüz mü? Şair tabiatlı olanlar akşam saatlerini severler. Güneşin batışı insana tuhaf bir hüznün verir. En çok kendi kendimizle kaldığımız saatler giden günün arkasından gecenin ağır ağır geldiği, daha doğrusu gündüzlerin bizleri gecelere devrettiği o saatlerdir. Kuşlar o saatlerde neden telaşlıdır, pek bilmem ama tabiat yavaş yavaş durulur; etrafla beraber insanın ruhuna da bir sessizlik çöker. Sonra gece, o uçsuz bucaksız gece, kendi hayatını sürmeye başlar. Evet, şair tabiatlı olanlar akşam saatlerini severler. Yemek düşkünleri de öğle saatlerini. Dünya nimetlerinin lezzetlerine kendilerini kaptırmış olanlar öğle vaktinin gelmesini ipele çekerler... Öğle yemeğinden sonra gelen rahavetin tadı hiçbir gece uykusunda bulunmaz. Ama yaş ilerledikçe insanlar sabah saatlerini sever olurlar. Dünyayı sabahın saat beşinde, kurtlar, kuşlar henüz uyanmadan tabiat daha mahmurken seyretmek ancak o yaşlarda tadına varılır zevklerdenir.

Bu parçada sohbet türünün,

- I. Güncel olaylar, kültür ve sanat hayatındaki gelişmeler, fazla derine inilmeden anlatılır.
II. Yazar, düşüncelerini kanıtlamaya çalışmaz.
III. Mizahi fıkralardan, atasözlerinden veya anekdotlardan, şiiirlerden kesitler verilebilir.
IV. Yazar kendine veya okuyucuya sorular yöneltebilir ve bu sayede yazıyı canlı ve akıcı tutabilir.
V. Samimi bir dil ile okuyucuyla karşılıklı konuşma havasında yazılır.

özelliklerinden hangisi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

6. Tekrar Testi

7. I. Paleocoğrafi ve morfoiklimatik kanıtlar jeolojik dönemler boyunca iklimde önemli değişimler olduğunu, iklim kuşaklarının düşey ve yatay yönde kaydığını ortaya koymuştur. Eosen başlarında Avrupa'da yıllık sıcaklık ortalaması yaklaşık 20-22 °C iken bu dönemden itibaren düşüşler başlamış, Pliyosen sonlarına gelindiğinde Avrupa'da yıllık ortalama sıcaklıklar yaklaşık 10-11 °C civarına düşmüştür. Uygarlığı etkileyen iklim değişimleri Kuaterner'in Pleistosen döneminde buzul ve buzularası dönemler hâlinde birbirini izlemiştir. Pleistosen'de ortalama sıcaklıklar 0-10 °C arasında salınımlar yapmıştır (Olive, 1987).
- II. Asık suratlı insanlardan hoşlanırsınız desem tabii bana gülersiniz. Zaten ben de biraz gülmeniz için söze böyle başladım. Güler yüze ve gülmeye dair olan bu konuşmayı asık suratla dinlemenizi istemem tabii. Konuşurken söze başladığınız sırada karşınızdakinin kaşlarını çattığını, asık bir suratla sizi dinlediğini görürseniz konuşmak hevesiniz kırılır. Lafı kısa kesip bu tatsız sohbeti bir an önce bitirmeye bakarsınız.

Numaralanmış parçalar ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) İki parçada da düşünceyi kanıtlama gereği duyulmuştur.
B) Her iki parça da öğretici metin örneğidir.
C) I. parçanın alındığı tür akademik çalışmalarda sıklıkla kullanılır.
D) II. parçada da anlaşılır bir dil kullanılmıştır.
E) I. parçada dil göndergesel işlevdedir.
8. Servetifünun sanatçılarıyla aynı dönemde yaşamasına rağmen sanat anlayışı açısından bağımsız bir yol izledi. Ahmet Mithat Efendi gibi "toplum için sanat" anlayışıyla eserler verdi. Eserlerinde araştırmacı ve gözlemci yönünün izleri görülür. İstanbul'u; sosyal hayatı, renkleri, çeşitliliği ve bütün canlılığıyla anlattı. Zengin bir söz dağarcığına sahip olan yazar; hikâye, roman, şiir, tarih, gezi yazısı gibi türlerde de eser vermekle beraber fıkra, sohbet ve anı türünde yazdığı eserleriyle tanındı.

Aşağıdaki eserlerden hangisi bu parçada sözü edilen yazara ait değildir?

- A) *Gecelerim*
B) *Falaka*
C) *Gülüp Ağladıklarım*
D) *Eşkâl-i Zaman*
E) *Eşref Saat*
9. Eğlencelerin hiçbirini kaçırmamak, lüksün en pahalısına nail olmayı gaye edinmek, kendi seviyesinde olmayan insanların dolaştıkları yüksekliklerde uçmayı en tabii hak saymak gibi ölçüye gelmez istekler, birçok aileyi, her zaman, talihsizliklere, bahtsızlıklara sürüklüyor.

Bu cümledeki öğelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) Nesne - özne - dolaylı tümleç - zarf tümleci - yüklem
B) Özne - nesne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem
C) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem
D) Zarf tümleci - özne - nesne - dolaylı tümleç - yüklem
E) Özne - nesne - dolaylı tümleç - yüklem

6. Tekrar Testi

10. Ne dersiniz? Baharın uğurlu günleri, birbirini kovalayan yağmurlarla doğa, canlılığını ve güzelliğini kaybederek sümbülleri perişan, yanakları solgun ve ağlamış bir genç kız güzelliğini andırmadı mı? Her sabah, gül dalında çiğ tanesi araştırarak mazmun yenileme hasreti çeken şairlerimiz, galiba her seher sicim gibi düşen yağmura tutularak bu ilham giderici kırba-
cın tesiriyle bütün bütün dilsiz oldular. “Bu sene zavallı bülbül dinleyemedim, taze bir gül koklayamadım.” diye üzüntü gösteren şairin birine sonbahar mevsimini tavsiye ettim.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Okuyucu ile sohbet eder gibi bir üslupla yazılmıştır.
- B) Benzetmelerden yararlanılmıştır.
- C) Soru cümleleriyle anlatım hareketlendirilmiştir.
- D) Toplumunu ilgilendiren güncel bir konu anlatılmıştır.
- E) Canlı ve akıcı bir anlatımı vardır.

11. Gerçi yangın bir felakettir fakat İstanbul Belediyesinin bazı mühim vazifelerini ekseriyetle yangınlar gördüğü için İstanbul halkı, evler yıkıcı alevlere karşı kendini minnettar saysa yeri var. Fatih taraflarının, Hırka-i Şerif'in, Karagümrük'ün eski karanlık evlerini bilenler; yangınlardan sonra oralarda açılan geniş ve havadar sahalar karşısında, Fransızların dediği gibi felaketin bir şeye yaradığını görmüşlerdir. Fakat itiraf etmeli ki nice hüsranslar ve gözyaşlarına mal olan bu nimetten lazım olduğu gibi istifade etmesini bilmedik. Yangın mıntikasında açılan bulvarların her iki tarafında birbiri ardınca yapılmakta olan küçük, üslupsuz, nizamsız binalar; bir yeni çirkin İstanbul'un çekirdeğini teşkil ediyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Eskiden İstanbul'da sık bir yapılaşmanın olduğuna
- B) Yeni yapıların İstanbul'u güzellikten uzaklaştırdığına
- C) O dönemde sık sık yangınlar çıktığına
- D) Belediyenin ve halkın yangınlara karşı verdiği mücadeleye
- E) Yangınlardan sonra geniş yollar yapıldığına

12. Aşağıdaki eserler tür yönüyle eşleştirilirse hangisi dışta kalır?

- A) *Yer Altında Dünya Var*
- B) *Eşkal-i Zaman*
- C) *Hayat Böyledir*
- D) *Bize Göre*
- E) *Edebiyat Konuşmaları*

13. I. Kalbinizin param parça olduğunu hissettiniz mi hiç?
II. Makinanın çivisini düşmüş, anlayamadım.
III. Bir akşam bana gelinde konuşalım bu konuyu.
IV. Köpeğinin kayıp olduğundan haberim yok ki.
V. Onun iyiliksever bir insan olduğunu biliyordum.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

6. Tekrar Testi

14. Yolumun üzerinde her sabah tesadüf ettiğim bir dilenci var. Bu zeki çehreli adam, yoklama defteri imzalamaya mahkûm bir kalem efendisi intizamıyla her gün tam saat altıyı kırk geçe köşesine gelir ve tam saat ona kadar da bir tek söz söylemeksizin sırf gözlerinin derin elemi ve edasının sessiz ifadesiyle gelip geçenlerin merhametini avlar. Merhametlerin, birer şaşkın güvercin telaşıyla bu mahir avcının kurduğu tuzağa düşmek için nasıl kanat çırpıklarını görmek, benim her sabahki eğlencemdir. Sabır, tahammül, intizam gibi seciye faziletlerinin en müşkülleriyle donanmış ve aynı zamanda ustalıklı bir sükûtun boş bir telakate tercih edildiğini bilecek kadar zevk ve idrak sahibi olan bu adamın, daha çetin sahalarda, daha kârlı avlar arkasında koşması mümkün iken bir dilenci kisvesi altında gelip geçenlere el uzatmağa razı oluşunu büsbütün budalaca bir hareket addetmedim.

Bu parçada fıkra türünün,

- I. Samimi ve içten bir üslubu vardır.
- II. Bir konu hakkında kişisel görüşler anlatılır.
- III. Güncel konular ele alınır.
- IV. Mizahi fıkralardan, anekdotlardan faydalanılır.

özelliklerinden hangileri vardır?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV D) I, II ve III E) II, III ve IV

15. Okumak tutkusu giderek bir bölnlük veriyor kişiye. Samuel Butler: "Büyük baskı makineleri çıkmalı beri basılı kâğıt üzerinde gördüklerimizin de yalan olabileceğini öğrendik, kitapların her dediğine doğrudur diye bakmaktan kurtulduk." gibi bir şeyler söylüyor ama pek inanmayın. Bir katlı değildir ki kişioğlu! Yalnız usu, doğruyu seçen usu yoktur ki! Bütün o yalanlar, başka bildiklerimizle, duyup öğrendiklerimizle karşılaştırıp ne olduklarını iyice anladığımız o yalanlar gene de içimize işliyor, düşüncemizin mayasına karışıyor.

Bu parçada aşağıdaki düşünceyi geliştirme yollarından hangisine başvurulmuştur?

- A) Örnekleme B) Tanık gösterme C) Karşılaştırma
D) Tanımlama E) Sayısal verilerden yararlanma

16. (I) Güneşin sıcaklığından kaçanlar, deniz sularının serinliğine sığınıyor. (II) Deniz, tehlikeli deniz, uslu bir fil gibi hortumunu toplamış; toprağın çocuklarını sırtında eğlendiriyor. (III) Kumsallardan birine gittim ve koskoca denizle insanların eğlenmesini neşe bulmadan seyrettim. (IV) Denizin insana bu boyun eğişi ne gülünçtü.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangilerinde birden fazla yüklem vardır?

- A) Yalnız II B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

6. Tekrar Testi

17. Gençlik ve ihtiyarlık kavgası arada sırada tazelenerek ve günün konusu hâline girerek devam edip gidiyor. Yalnız arada bazı tuhaf anlayış ve anlatışlar göze çarpıyor. Gençlik bir meziyet, ihtiyarlık bir kabahat, hatta bir ayıp sayılıyor ve bir hakaret olarak yüze fırlatılmak isteniyor. Zannediyorum ki böyle bir kanaat biraz haksızdır. Gençliğin, sırf gençlik olmak bakımından, neden bir meziyet sayılacağına bir türlü aklım ermiyor. Doğmak bizim elimizde midir? Sırf dünyaya gelmiş olmaktan dolayı iftihar etmekte bir hak tasavvur edilebilir mi? Hâlbuki bu şekle dökülmek istenilen bir gençlik-ihtiyarlık çekişmesi, gerçekte filan tarihte dünyaya gelmeyip de falan tarihte doğmuş olmaktan daha fazla hiçbir yargıya vurulamaz. Mesele bu kadar dar bir bakış içinde tutulacak olursa, tersine, ihtiyarlığın bir meziyet teşkil etmesi gerekir. Doğmak ve doğduktan sonra bir süre yaşamak pek kabildir fakat çok yaşamak daha fazla bir hüner değil midir? Hayat koşusunda da ihtiyarlık, işin sonuna başarı ile varmış olmaktan başka nedir? Eğer ihtiyarlık bir kabahat, utanılması gerekli bir ayıp teşkil ediyorsa neden herkese ve gençlerimize uzun ömürler temenni ediyoruz?

Bu parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gençliğin değeri
- B) Yaşlılığın kötü bir durum olmadığı
- C) Gençlik ve yaşlılık arasındaki farklar
- D) İhtiyar insanlara saygı
- E) Uzun yaşamın sırrı

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç vardır?

- A) Mart başlayalı kırkını geçmiş nice tanıdıklarım hastalandı.
- B) Bazı böceklerin ve kertenkelelerin, bazı zamanlarda uzviyetlerinin zehirle dolduğunu biliyoruz.
- C) Şiirin çıkıntılarında göz alan eski aynalar sönmüş, aydınlıkların yandığı noktalarda, küçük karanlık çukurlar belirmişti.
- D) Bu kelimenin macerası, birçok sosyal kıymetlerin etrafımızda nasıl değiştiğini gösterir.
- E) Kırmızı gagasının takırtısı, ses hâline gelmiş bir sıcak temmuzdur.

19. Bazı kimseler vardır, sanki Cenabıhak onlara gülmeyi yasak etmiştir. Gülümsemeyi akli başında adamın ciddiliğini bozan bir hâl sayarlar. Yüz göz olmasınlar diye çocuklarına gülmezler, laubali demesinler diye komşularına gülmezler. Kaşları sanki kudreten çatılmıştır. Çalışırken çatık, konuşurken çatıklar. Hatta kendilerine ettikleri zulüm yetmiyormuş gibi gülenlere de kızarlar. Hayatı böyle saymak çok yanlışdır. Unutmayalım ki biz insanların hayvanlardan bir farkı konuşmaksa öteki farkı da gülmektir. Hiç siz ömrünüzde gülen, kahkahalar savuran bir hayvan gördünüz mü? Zavallılar kim bilir ne kadar gülmek istiyorlardır! Hatta insan kardeşlerinin öyle bazı tuhafıkları vardır ki, onların karşısında herhâlde kahkahalarla gülmek için can atıyorlardır. Ama ne hikmetse yüzleri gülmeye elverişli bir şekilde yaratılmamıştır. Kendilerini ne kadar zorlasalar gülemezler. Hâlbuki insanlar, çok şükür, gülebiliyorlar. Bu imkânı niçin kullanmamalı?

Bu parçanın türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sohbet
- B) Fıkra
- C) Deneme
- D) Makale
- E) Eleştiri

6. Tekrar Testi

20. I. İhtiyarlardan birkaçı közde kestane pişirmeyi akıl ederek evlerden birinde toplanır.
II. Çocuğun birilerinden merhamet beklermişçesine bağırması kırk yılda bir bulduğumuz neşe verici uykumuzu dağıtıyor.
III. Köprü ile Kadıköy arasındaki mesafenin kaç mil olduğunu bilmiyordum.
IV. Denizdeki dalgalar, en şiddetli sağanaklara hedef olduğu hâlde büyüyemiyor.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde özne, isim tamlaması değildir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) II ve III D) II ve IV E) III ve IV

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.